

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Догађај:	Пси на ПСС
Датум, вријеме и мјесто догађаја:	20.02.2026. године, Аеродром
Учесници у догађају и њихово стање:	<ul style="list-style-type: none"> - Ваздухоплов - Пси
Опис догађаја:	Прије слијетања ваздухоплова, Техника 1 је обишла писту утврдивши да је иста "чиста" за слијетање ваздухоплова. Ваздухоплову је дат <i>clearance</i> за слијетање у 14:00 UTC. У 14:04 уочена су три пса на писти. Посади је одмах јављена информација о псима и инициран <i>go around</i> . КЛ је одмах послао Технику 1 у преглед маневарских површина. Утврдивши да је писта "чиста", ваздухоплов је безбједно слетио.
Опис поступака учесника у догађају:	
Околности под којима се догађај десио:	

<p>Предузете мјере:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ваздухопловни субјект с којим је догађај у вези; 2. Организационе јединице BHDCA. 	<p>1. Стручно лице BHANSA-е је обавијестило BHDCA о овом догађају. BHANSA је спровела истрагу овог догађаја у складу са својим интерним процедурама.</p> <p>Закључци:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ограда аеродрома која раздваја airside и landside се одржава у складу са документом Правилник о аеродромима ("Службени гласник БиХ", бр. 09/11, 101/15 и 47/21), члан 180. (Смањење опасности од кретања и задржавања дивљих животиња на подручју аеродрома), те члан 185. (Ограде). - У складу са важећим правилницима, оператор аеродрома је одговоран за спречавање уласка животиња на оперативне површине, укључујући одржавање ограде и спровођење мјера контроле дивљих животиња. - У 13:46:22 Техника 1 је затражила обилазак писте преко TWY, што им је и одобрено од стране TWR ATCO. - У 13:53:32 Техника 1 је јавила TWR-у да је писта чиста. - У 14:01:08 након што се посада ваздухоплова јавила на TWR фреквенцију, TWR издао инструкцију "clear to land". - У 14:04:20, TWR "There is 3 dogs on the RWY, GO AROUND, please"! "Going around, што је одмах и учињено. - Служба "Техника 1" је након дојаве брзо реаговала, извршила преглед и уклонила опасност (пси), те потврдила безбједност маневарских површина прије поновног слијетања. - У 14:16:37 ваздухоплов је безбједно слетио, те напустио писту преко TWY. - Контролор ваздушног саобраћаја је благовремено уочио опасност и исправно реаговао издавањем наредбе за go around, чиме је спријечена потенцијална несрећа. - Према изјави ATCO, пси су ушли кроз дио ограде с војне стране, што указује на потенцијалне недостатке у интегритету или одржавању заштитне ограде аеродрома. - Захваљујући благовременој реакцији свих укључених служби, догађај је завршен без посљедица по безбједност ваздухоплова, путника и особља.
---	--

<p>Предузете мјере:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ваздухопловни субјект с којим је догађај у вези; 2. Организационе јединице BHDCA. 	<p>2. Стручно лице SMD-а је, у сарадњи са Одсјеком за аеродроме и Одсјеком за AVSEC, извршило анализу овог догађаја.</p> <p>BHDCA је закључила да BHANSA у својој анализи овог догађаја наводи старе подзаконске акте који више нису на снази.</p> <p>Потребно је BHANSA-у упутити да је аеродром сертифициван по ЕУ регулативи и да су на снази исти прописи.</p>
<p>Индекс процјене ризика и разлог: (Видјети прилог 2, 3. и 6. овог упутства)</p>	<p>ЗД према ICAO матрици</p> <p>Овај догађај је имао мањи утицај на безбједност летења (Safety) и проузроковао је одређене сметње. Оваква врста догађаја није много вјероватна да ће се десити на овом аеродрому али постоји могућност.</p>
<p>Приједлог мјера превенције: (Безбједносне препоруке)</p>	<p>Потребно је да BHANSA упутити службени допис аеродрому и доставити извјештај о спроведеној истрази овог догађаја „пси на писти аеродрома“.</p> <p>Потребно је да BHANSA на првој наредној сједници Комитета безбједности Аеродрома информиса чланове о овом догађају, те затражи предузимање превентивних мјера за спречавање уласка дивљих животиња и паса на маневарске површине аеродрома. На основу закључака комитета, да се донесу детаљне мјере у случају појаве оваквих догађаја.</p> <p>Преиспитати процедуре извјештавања о догађајима (систем извјештавања на аеродрому) према BHDCA, јер о овом догађају Аеродром није поднио извјештај.</p> <p>Преиспитати процедуру за контролу животиња на аеродрому, те стручну оспособљеност запослених на аеродрому.</p> <p>Потребно је да Аеродром склопи уговор са организацијом за прихват паса.</p> <p>Појачати прегледе ПСС од стране аеродромских служби уколико се оваква врста догађаја чешће дешава.</p>

Приједлог других мјера:	Праћење рјешавања ове врсте проблема ће се вршити кроз стручне надзоре Аеродрома од стране Одсјека за аеродроме (AGA) и Одсјека за AVSEC. Током поменутих стручних надзора ће се извршити детаљни увид у област заштитне оgrade, процедура за заштиту од птица и животиња на аеродрому и извјештавање о догађајима.
Да ли је потребно даље испитивање догађаја: ДА/НЕ (дати образложење)	
Потпис именованог лица које је радило на обради и анализи догађаја и датум: (Ако на обради и анализи ради више именованих лица)	Илија Саватић,
Потпис генералног директора и датум:	Зорислав Ивановић,